

ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДАР БОРАИ МАҚОМИ ПОЙТАХТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
(Қонуни ҚТ аз 04.04.2019 с., № 1596)

Қонуни мазкур мақоми пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистонро муқаррар намуда, хусусиятҳои идорақунии ва асосҳои ташкилӣ, ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии фаъолияти онро муайян мекунад.

БОБИ 1.
МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳри Душанбе мебошад.

2. Шаҳри Душанбе ҳамчун пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- маркази маъмурию сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, илмӣ ва таълимӣ ва таърихӣ фарҳангии мамлакат мебошад;

- воҳиди маъмурию ҳудудиест, ки мақоми махсуси давлатӣ-дошта, дар он қароргоҳи расмии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Дафтардории Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, мақомоти олии ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, намояндагӣҳои дипломатии давлатҳои хориҷӣ ва намояндагӣҳои созмонҳои байналмилалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир шудаанд;

- маҳалли нигоҳдории нусхаи аслии матни Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷойи тайёр кардани шакли аслии рамзҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

3. Ҳудуди пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳудуди шаҳри Душанбе мебошад.

Моддаи 2. Мафҳуми мақоми пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Таҳти мафҳуми мақоми пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон вазъи ҳуқуқии шаҳри Душанбе фаҳмида мешавад, ки мутобиқи он ҳуқуқи вазифаҳои алоҳидаи бо Қонуни мазкур муқарраргардидаи мақомоти ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе оид ба амалӣ намудани функсияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим карда мешаванд.

Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мақоми пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мақоми пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 4. Кафолатҳои таъмини функсияҳои пойтахтро амалӣ намудани шаҳри Душанбе

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон кафолатҳои аз тарафи шаҳри Душанбе амалӣ намудани функсияҳои пойтахтро бо роҳҳои зерин таъмин менамояд:

- дар бучети ҷумҳуриявӣ ҷудо намудани сатри алоҳидаи хароҷоти шаҳри Душанбе барои амалӣ намудани функсияҳои пойтахт;

- пешниҳод намудани мусоидати молиявӣ (субвенсия) ва кумаки молиявӣ (субсидия) ба шаҳри Душанбе барои амалӣ намудани функсияҳои пойтахт бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- ба моликияти шаҳри Душанбе додани молу мулк, ки барои амалӣ намудани функсияҳои пойтахт зарур мебошанд;

- пешкаш намудани кафолатҳои давлатӣ ба сармоягузориҳои, ки баҳри рушди инфрасохторҳои пойтахт ҷалб карда мешаванд;

- андешидани чораҳои дигар, ки амалигардонии функсияҳои пойтахтро таъмин менамоянд.

Моддаи 5. Мусоидати мақомоти ҳокимияти давлатӣ ба шаҳри Душанбе дар иҷрои функсияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мақомоти ҳокимияти давлатӣ ба шаҳри Душанбе дар иҷрои функсияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳи иштирок дар қорҳои зерин мусоидат менамоянд:

- таҳия ва амалисозии барномаҳои мақсадноки рушди шаҳри Душанбе ҳамчун пойтахти кишвар;
- мутобиқи шартномаҳои бо мақомоти ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе басташуда амалӣ намудани нақшаҳои сохтмон, таъмиру таҷдид ва нигоҳдории объектҳои, ки ба шаҳри Душанбе дар иҷрои функсияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур мебошанд;
- нигоҳдори ва рушди воситаҳои алоқа, роҳҳои автомобилгард, низоми нақлиёт дар ҳудуди шаҳри Душанбе, ки тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шаҳр барои амалӣ намудани функсияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷудо карда шудаанд;
- рушди объектҳои хоҷагии коммуналию манзилӣ, ки баҳри қонеъ гардонидани ниёзҳои коммуналию маиши аҳолии шаҳри Душанбе равона шудаанд;
- гузаронидани чорабиниҳо оид ба ҳифзи табиат, таъмини тартиботи ҷамъиятӣ ва бехатарӣ аз сӯхтор, инчунин ташкили чорабиниҳо барои бартараф кардани оқибати офатҳои табиӣ, ҳолатҳои фавқулода, пешгирӣ намудани онҳо ва расонидани кумак ба зарардидагон.

Моддаи 6. Ҳудуди шаҳри Душанбе

1. Ҳудуди шаҳри Душанбе бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои сохти маъмурию ҳудудии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.
2. Ҳудуди шаҳри Душанбе ҳамаи заминҳои дар доираи сарҳади маъмурию ҳудудии шаҳри Душанбе қарордоштаро дар бар мегирад.
3. Бо мақсади идоракунии самараноки шаҳр, ҳалли масъалаҳои аҳамияти маҳаллидошта ва иҷрои ваколатҳои бо Қонуни мазкур муқарраршуда ҳудуди шаҳри Душанбе ба ноҳияҳо тақсим шудааст.
4. Ноҳияҳои шаҳри Душанбе бо назардошти хусусиятҳои иҷтимоию иқтисодӣ, таърихӣ, ҷуғрофӣ, шаҳрсозӣ, шумораи аҳоли, ҷойгиршавии коммуникатсияи нақлиёт, мавҷудияти инфрасохтори муҳандисӣ ва хусусиятҳои дигари ҳудудӣ ташкил карда шудаанд.

Моддаи 7. Маҳдудиятҳо дар истифодабарии ҳудуди пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Дар ҳолатҳои алоҳида дар шаҳри Душанбе бо мақсади амалӣ гардонидани функсияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи нақшаи генералии рушди шаҳр бо қарори Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе ва ризоияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми истифодаи ҳудуди шаҳр мумкин аст маҳдудиятҳо муқаррар карда шаванд.
2. Дар ҳудуди пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба ғайр аз минтақаҳои, ки бо қарори Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе муайян гардидаанд, парвариш ва нигоҳдории чорвои калони шохдор, чорвои хурд, инчунин асп, хар, парранда ва дигар ҳайвоноти хонагӣ, ба истиснои гурба, сағ ва паррандаҳои хушхон ва хурди ғайриистеъмолӣ, манъ аст. Парвариш ва нигоҳдории гурба, сағ ва паррандаҳои хушхон ва хурди ғайриистеъмолӣ тибқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба байторӣ иҷозат дода мешавад.

Моддаи 7¹. Нишони шаҳри Душанбе - пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон (ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1596)

1. *Шаҳри Душанбе - пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои нишон (эмблема) мебошад.*
2. *Нишони (эмблемаи) шаҳри Душанбе - пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва низомномаи онро Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе тасдиқ менамояд (ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1596).*

ХУСУСИЯТҲОИ ИДОРАКУНИИ МАҚОМОТИ МАҲАЛЛИИ ҲОКИМИЯТИ ДАВЛАТӢ ДАР ПОЙТАХТ

Моддаи 8. Вазифаҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар пойтахт

Вазифаҳои мақомоти ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе оид ба таъмини амалигардонии функцияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз инҳо иборатанд:

- фароҳам овардани шароити мусоид барои иҷрои вазифаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- баланд бардоштани имкониятҳои рақобатпазирии пойтахт дар байни пойтахтҳои давлатҳои дигари ҷаҳон;
- бунёди шаҳр бо рушди устувор;
- рушди пойтахт ҳамчун маркази равобити байналмилалӣ;
- фароҳам овардани шароити мусоид барои амалигардонии фаъолияти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти марказии ҳокимияти давлатӣ, инчунин намоёндагиҳои дипломатии давлатҳои хориҷӣ ва созмонҳои байналмилалӣ;
- фароҳам овардани шароити мусоид барои ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои умумидавлатӣ ва байналмилалӣ;
- амалигардонии дигар функцияҳои, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Моддаи 9. Ваколатҳои Маҷлиси вакилони халқ дар пойтахт

Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе дар баробари ваколатҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмини амалигардонии функцияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои чунин ваколатҳо мебошад:

- дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори марказии ҳокимияти давлатӣ лоиҳаҳои мушаххаси нақшаҳои батанзимдарории сохтмон, меъёр ва қоидаҳои шахрсозӣ ва истифодабарии иншоотҳои пойтахтро таҳия ва тасдиқ менамояд;
- қоидаҳои ободонӣ ва нигоҳдории пойтахтро тасдиқ менамояд;
- банақшагириӣ ва таъмини стратегияи рушди маҷмӯии иҷтимоию иқтисодии шаҳри Душанберо амалӣ менамояд;
- тартиби вуруди нақлиёти дигар шаҳру ноҳияҳо ба шаҳри Душанбе ва ҳаракати автомашинаҳои сабукрав, таксиҳо, нақлиёти боркаш ва махсусро дар ҳудуди шаҳри Душанбе тасдиқ менамояд;
- бо мақомоти намоёндагии маҳаллии ҳокимияти давлатии дигар давлатҳо тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон робитаҳои байналмилалиро барқарор менамояд;
- дигар ваколатҳои пешбиниамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро амалӣ менамояд.

Моддаи 10. Ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар пойтахт

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе дар баробари ваколатҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмини амалигардонии функцияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои чунин ваколатҳо мебошад:

- бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ, инчунин ба намоёндагиҳои дипломатии давлатҳои хориҷӣ, намоёндагиҳои созмонҳои байналмилалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қитъаҳои замин, бино, иншоот, манзил, хизматрасонии манзилию коммуналӣ, нақлиётӣ ва дигар намудҳои хизматрасониро пешниҳод менамояд;
- барои гузаронидани чорабиниҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ аз ҳисоби маблағҳои бучети маҳаллӣ ва кумаки молиявӣ аз бучети ҷумҳуриявӣ шароити заруриро таъмин мекунад;
- дар таҳия ва амалигардонии барномаҳои мақсадноки ҷумҳуриявии рушди шаҳри Душанбе иштирок менамояд;

- нигоҳдорӣ ва рушди воситаҳои алоқа ва роҳҳои автомобилгарде, ки аз ҳудуди шаҳри Душанбе мегузаранд, инчунин хизматрасонии нақлиётро ба аҳоли таъмин менамояд;
- марказҳои ягонаи хизматрасонӣ ба аҳолии шаҳри Душанберо таъсис медиҳад;
- қоидаҳои ташкил ва гузаронидани таъмири биноҳои истиқомати бисёррошонаи пойтахтро, ки барои бунёди симои ягонаи меъмории пойтахт равона гардидаанд, тасдиқ менамояд;
- тавассути ташкилотҳои ваколатдор барои таъмири биноҳои истиқомати бисёррошонаи пойтахт, ки ба бунёди симои ягонаи меъмории пойтахт равона карда шудаанд, аз бучети маҳаллӣ маблағҳо пардохт менамояд;
- *Фонди рушди пойтахт ва дигар фондҳои дахлдорро таъсис дода, манбаъ ва тартиби истифодаи маблағҳои фондҳоро муайян менамояд (ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1596);*
- *ҳавасмандгардонӣ ва мукофотҳоро муқаррар карда, низомномаи онҳоро барои тасдиқ ба Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе пешниҳод менамояд (ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1596);*
- бо унвони «Сокини фахрии пойтахт», медалҳои ҷашнӣ ва медалҳо, инчунин бо ҷоизаҳои раиси шаҳри Душанбе сарфароз мегардонад (ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1596);*
- ҳамкориҳои байналмилалиро оид ба масъалаҳои рушди пойтахт амалӣ менамояд;
- лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро, ки бевосита ба манфиатҳои пойтахт дахл доранд, тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқа менамояд;
- лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дигар пешниҳодҳоро оид ба масъалаҳои фаъолият ва рушди пойтахт ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;
- дар ҳалли масъалаҳои баргузории чорабиниҳои дорои хусусияти умумидавлатӣ ва байналмилалӣ дар пойтахт иштирок менамояд;
- тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мақомоти дахлдори давлатӣ чиҳати ба моликияти коммуналии шаҳри Душанбе супоридани объектҳои, ки дар моликияти ҷумҳуриявӣ қарор дошта, дар ҳудуди пойтахт ҷойгиранд ва барои таъмини иҷрои функсияҳои пойтахт аҳамияти муҳим доранд, пешниҳод ирсол менамояд;
- тибқи тартиботи муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣ ва таъмини амнияти шаҳрвандон иштирок менамояд.

Моддаи 11. Биноҳо, сохтмонҳо, иншоот ва иморатҳои мақомоти давлатӣ, ки ба моликияти ҷумҳуриявӣ дохил мешаванд

Биноҳо, сохтмонҳо, иншоот ва иморатҳои мақомоти давлатӣ, ки дар ҳудуди шаҳри Душанбе қарор дошта, дар онҳо мақоми олии қонунгузор, мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти судии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бонки миллии Тоҷикистон ҷойгир шудаанд, моликияти ҷумҳуриявӣ мебошад.

Моддаи 12. Фаъолияти меъморӣ, шаҳрсозӣ ва сохтмон дар пойтахт

1. Дар ҳудуди пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон - шаҳри Душанбе фаъолияти шаҳрсозӣ, меъморӣ ва сохтмон мутобики нақшаи генералии шаҳри Душанбе ва қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи шаҳрсозӣ ба амал бароварда мешавад.
2. Нақшаи генералии шаҳри Душанбе аз тарафи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе таҳия гардида, аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.
3. Додани қитъаи замин ва иҷозат барои сохтмони бино ва иншоот ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бо қарори мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе дар асоси нақшаи генералии шаҳри Душанбе амалӣ карда мешавад.
4. Бо мақсади ба пойтахт додани симои ягонаи меъморӣ мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе муоинаи техникий хонаҳои истиқомати бисёррошонаро мегузаронад. Дар асоси санади муоинаи техникий мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе номгӯи хонаҳои таъмирталабро муайян мекунад. Тартиби гузаронидани муоинаи техникий ва таъмири хонаҳои истиқомати бисёррошонаи зикргардидаро раиси шаҳри Душанбе тасдиқ менамояд.

Моддаи 13. Таъмини бехатарӣ ва тартиботи ҷамъиятӣ дар пойтахт

1. Маҷлисҳо, гирдиҳамоиҳо, намоишҳо, роҳпаймоиҳо ва дигар ҷорабиниҳои оммавӣ дар пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон - шаҳри Душанбе тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешаванд.

2. Бо мақсади таъмини амният ва ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣ дар пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон, фароҳам овардани шароит барои амалигардонии функцияҳои мақомоти давлатӣ, намояндагиҳои дипломатӣ, муассисаҳои консулии давлатҳои хориҷӣ ва намояндагиҳои созмонҳои байналмилалӣ тибқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе метавонад тартиби махсуси воридшавӣ, ҳаракати воситаҳои нақлиёт ва ҷорабиниҳои санитарӣ-эпидемиологиро дар ҳудуди шаҳри Душанбе пешбинӣ намояд.

БОБИ 3. ХУСУСИЯТҲОИ ТАЪМИНОТИ МОДДӢ ВА МОЛИЯВИИ ПОЙТАХТ

Моддаи 14. Хусусиятҳои маблағгузори хароҷоти марбут ба функцияҳои пойтахтро иҷро намудани шаҳри Душанбе

Маблағгузори хароҷоти марбут ба функцияҳои пойтахтро иҷро намудани шаҳри Душанбе ҳангоми муайян намудани буҷети ҷумҳуриявӣ барои соли навбатии молиявӣ, инчунин аз ҳисоби маблағҳое, ки мақомоти ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, намояндагиҳои дипломатии давлатҳои хориҷӣ ва намояндагиҳои созмонҳои байналмилалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои хизматрасонии шаҳр пардохт менамоянд, пешбинӣ карда мешаванд.

Моддаи 15. Таъминоти моддӣ ва молиявии хароҷоти иловагии шаҳри Душанбе ҳангоми иҷро намудани функцияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қарори мақомоти давлатӣ, ки ба иҷро намудани функцияҳои пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон равона карда шудааст ва хароҷоти иловагиро пешбинӣ менамояд, бояд бо пешниҳод намудани воситаҳои моддӣ ва молиявии зарурӣ бо мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе мувофиқа карда шавад.

БОБИ 4. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 16. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 17. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи статуси пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13 декабри соли 1996 «Дар бораи статуси пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон» (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1996, №23, мод. 335; соли 2009, №5, мод. 325) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 18. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе
2 январи соли 2018
№ 1494